

Δημητσάνα - Μεγαλόπολις, 18 Μαΐου 2019

ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ ΠΡΟΣ ΙΕΡΕΙΣ

Ἐπιστολή 1η

Ἀδελφοί συμπρεσβύτεροι Ἱερεῖς,

1. Ἐπιθυμῶ, ὡς Ἐπίσκοπος τῆς εὐλογημένης αὐτῆς ἐπαρχίας μας, ἐμεῖς οἱ Ἱερεῖς νά ἱερατεύουμε μέ καθαρότητα τόν Κύριό μας Σαβαώθ, κατά τήν τάξη, πού ἐθέσπισαν οἱ ἅγιοι Πατέρες μας. Ἔτσι θά ἔχουμε τήν Χάρη τοῦ Θεοῦ καί ἐμεῖς καί οἱ χριστιανοί μας πού διακονοῦμε καί θά γευόμαστε τόν Θεό μας καί ἐδῶ κάτω στήν γῆ καί στήν Βασιλεία Του τήν Ἐπουράνιο.

Πῆρα τήν ἀπόφαση, ἀγαπητοί μου Πατέρες, νά σᾶς ἀποστέλλω ἀνά δεκαπενθήμερο μία ἐπιστολή, ἡ ὁποία θά ἀναφέρεται στήν λειτουργική καί ποιμαντική μας διακονία. Παρακαλῶ ὄχι ἀπλῶς νά διαβάσετε, ἀλλά καί νά ἐφαρμόζετε τά ὅσα θά σᾶς γράφω. Ἔχω διαπιστώσει πολλά λάθη καί ἀταξίες μας καί ἡ ἐνοχή γι' αὐτά βαρύνει ἐμένα, γιατί δέν σᾶς ἐδίδαξα δεόντως ἤ, τέλος πάντων, καί ἂν σᾶς ἐδίδαξα, δέν ἐτιμώρησα τούς ἐνόχους.

2. Τό πρῶτον, πού θέλω νά θίξω στήν σειρά αὐτή τῶν ἐπιστολῶν μου πρός σᾶς, ὧ Ἱερεῖς, εἶναι τά σχετικά μέ τήν τέλεση τῆς θείας Λειτουργίας. Γιά τήν θεία Λειτουργία θέλω νά ξέρετε γενικά ὅτι αὐτή εἶναι ΤΟ ΜΥΣΤΗΡΙΟ τῆς Ἐκκλησίας μας, αὐτή ἐκφράζει τήν Ἐκκλησία καί ὅλα τά ἄλλα, γιά νά λάβουν δύναμη καί Χάρη, τελοῦνται ἐνωμένα μέ αὐτήν, ὅπως ἔτσι γινόταν κατά τό παλαιότερο τυπικό. Παλαιότερα, καί ὁ γάμος καί ἡ κηδεῖα γινόταν μέ θεία Λειτουργία, ὅπως τώρα βλέπουμε καί αὐτό τό Μνημόσυνο ὑπέρ τῶν νεκρῶν νά γίνεται μέ θεία Λειτουργία.

Πολύ παλαιά (ἐποχή τοῦ ἁγίου Ἰγνατίου) τήν θεία Λειτουργία τήν ἐτέλει μόνον ὁ Ἐπίσκοπος καί ὅλοι οἱ χριστιανοί, ἀπό τά διάφορα χωριά, ἔρχονταν στήν μία θεία Λειτουργία, πού τελοῦσε ὁ Ἐπίσκοπος. Ἀλλά ἐπειδή αὐτό, λόγω τῶν διωγμῶν, λόγω γήρατος τῶν χριστιανῶν καί λόγω ἄλλων αἰτιῶν, ἐπειδή αὐτό, λέγω, τό νά ἔρχονται στήν μία θεία Λειτουργία, πού ἐτέλει ὁ Ἐπίσκοπος, δέν ἦταν πάντοτε δυνατόν, γι' αὐτό παραχωρήθηκε ἡ ἄδεια νά τελοῦν τήν θεία Λειτουργία καί οἱ Πρεσβύτεροι, οἱ ὁποῖοι τώρα ἔλαβαν τήν ὀνομασία «ἱερεῖς», ἀκριβῶς, γιατί τελοῦσαν καί αὐτοί τήν Θυσία, τήν θεία Λειτουργία.

Ἀκόμη, γιά τήν θεία Λειτουργία, θέλω νά γνωρίζετε ὅτι δέν μπορεῖ νά τήν τελέσει μόνος του ὁ ἱερεὺς, χωρίς νά ἔχει παρόντα ἔστω καί ἓναν χριστιανό, ἔστω ἓνα μωρό βαπτισμένο. Γι' αὐτό τήν λέμε «Λειτουργία», γιατί εἶναι «ἔργον» τοῦ «λείτους», δηλαδή

του λαού. Και ἔδω θίγω ἓνα θέμα, γιά τό ὁποῖο ἐρωτήθηκα ἀπό δικό μας ἀδελφό ἱερέα: Εἶναι χειμώνας. Καί ὁ ἱερεύς κτύπησε τήν καμπάνα, γιά νά λειτουργήσῃ. Ἐκανε τήν Προσκομιδή καί μόνος του, χωρίς ψάλτη, ἔκανε καί τόν Ὁρθρο. Ἀλλά ὁ χειμώνας ἦταν βαρύνς καί ἀπό τό μικρό του τό χωριό (15 γέροντες) δέν πῆγε κανείς γιά νά λειτουργηθεῖ. Τί θά κάνει ὁ ἱερεύς στήν περίπτωση αὐτή; Θά διακόψῃ τήν Λειτουργία, ἐπειδή δέν ἔχει κανένα χριστιανό ἢ θά τήν συνεχίσει; Θά τήν συνεχίσει, πατέρες, ἔστω καί μόνος του. Κατ' οἰκονομίαν βέβαια αὐτό καί κατ' ἀνάγκην.

3. Ἄλλο σχετικό θέμα εἶναι τό ἐξῆς: Μοῦ ἔχει συμβεῖ νά ἐρωτήσω τόν ἱερέα γιά τήν θεία Λειτουργία τῆς Κυριακῆς καί μοῦ ἀπάντησε ὅτι δέν λειτούργησε, ἐπειδή δέν εἶχε ψάλτη!... Αὐτό μᾶς ἔλειπε! Ἔχουμε πού ἔχουμε τά τόσα ἐφημεριακά κενά (70)!.. Ἄν δημιουργοῦμε μόνοι μας καί ἄλλα κενά μέ τό νά μήν λειτουργοῦμε, λόγω ἐλλείψεως ψαλτῶν, τότε ἀλλοίμονό μας!... Ἀκοῦστε, Πατέρες: Ὅταν δέν ἔχετε ψάλτη, δέν θά ἀφήνετε ἀλειτούργητο τό χωριό σας, ἀλλά θά κάνετε ἐσεῖς καί τόν παπᾶ καί τόν ψάλτη. Θά κάνετε ἓνα ὑποτυπώδη καί ὄχι πλήρη Ὁρθρο. Θά τόν κάνετε διαβαστά, ἄν δέν μπορεῖτε (δηλαδή, δέν ξέρετε) νά ψάλλετε. Στήν συνέχεια θά ἀρχίζετε τήν θεία Λειτουργία. Σέ κάθε αἵτησή σας θά λέγετε ἐσεῖς πεζά τό «Κύριε ἐλέησον» ἢ τό «Παράσχου, Κύριε» ἢ τό «Σοί, Κύριε» ἢ ὅ,τι ἄλλο λέγει ὁ Ψάλτης κατά τήν θεία Λειτουργία. Τίς «εὐχές» θά τίς λέγετε δυνατά κάπως, γιά νά μή φανεῖ στους πιστούς, ἄν τίς λέτε σιωπηλά, ὅτι δέν λέτε τίποτε. Ἐτσι θά συνεχίσετε ὅλη τήν θεία Λειτουργία, ἀρκεῖ μόνο νά εἶναι στόν Ναό ἓνας πιστός, μιά γιαγιούλα ἢ καί ἓνα μωρό βαπτισμένο. Τό θέμα τοῦ ψάλτου, τό ὁποῖο ἐθίξαμε, εἶναι πολύ σοβαρό καί θά μιλήσουμε γι' αὐτό σέ ἄλλη μας ἐπιστολή. Τί νά τόν κάνω ἐγώ ὁ λειτουργός ἱερέας τόν ψάλτη, ἄν αὐτός εἶναι ἀσεβέστατος, ἀκόμη δέ καί ἄπιστος; Ἐχει συμβεῖ, ὡς παπᾶς, νά πετάξω ψάλτη ἀπό τό ψαλτήρι γιά τήν ἀσεβεία του. Μπορεῖτε νά φανταστεῖτε ψάλτη τήν ὥρα τοῦ Εὐαγγελίου νά βγαίνει ἀπό τόν Ναό γιά νά καπνίσει; Νά τό φανταστεῖτε! Ἐχει συμβεῖ σέ ἐμένα αὐτό!...

4. Ἀκόμη ἱερεύς μοῦ εἶπε ὅτι δέν λειτούργησε, ἐπειδή δέν εἶχε πρόσφορο. Ἐννοεῖται, πατέρες, ὅτι ὁ ἱερεύς θά φροντίσει ἐνωρίς ἀπό τήν προηγούμενη ἡμέρα νά ἔχει καί πρόσφορο καί νάμα, αὐτά τά ἀναγκαῖα γιά τήν θεία Λειτουργία. Ἡ ἀδιαφορία του ὁμως τόν κάνει νά μήν ἔχει τήν ἔννοια αὐτή. Ἄν, ἱερεῖς μου, σᾶς συμβεῖ νά μήν ἔχετε πρόσφορο, καί πάλι δέν θά ἀφήσετε ἀλειτούργητο τό ποιμνίό σας, ἀλλά θά ζητήσετε ἀπό μία εὐσεβῆ κυρία ἓνα τεμάχιο ἄρτου καί σ' αὐτό θά χαράξετε μέ τήν ἁγία λόγχη τά γράμματα καί τά σχήματα τοῦ προσφόρου καί θά τελέσετε ἔπειτα μέ αὐτό τήν ἁγία Προσκομιδή. Ἀλλά περί τοῦ προσφόρου καί τοῦ νάματος θά κάνουμε πάλι λόγο σέ ἰδιαίτερη ἐπιστολή, γιατί πρόκειται περί σοβαροῦ θέματος.

Φθάνουν αὐτά πού σᾶς ἔγραψα στήν πρώτη μου αὐτή πρὸς σᾶς ἐπιστολή, ἀγαπητοί καί σεβαστοί πατέρες ἱερεῖς. Γιά νά πετύχουμε στήν ἱερατική μας διακονία καί γιά νά εὐλογηθοῦμε ἀπό τόν Θεό, νά προσπαθοῦμε νά εἴμαστε ταπεινοί στήν συμπεριφορά μας καί νά προσευχόμεστε γιά τόν ἑαυτό μας καί τό ποιμνίό μας. Νά γλυκαινόμαστε μέ τήν προσευχή.

Εὐχέσθε καί ὑπέρ ἐμοῦ, Ἐπίσκοπος Ἱερεμίας